

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 82/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice, zastúpenej advokátom JUDr. Gabrielom Gulbišom, Boženy Němcovej 22, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2 Er 460/2011 zo 6. júla 2011, postupom a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoE 57/2013 z 24. apríla 2013 a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 ECdo 264/2013 z 27. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júna 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“) a 3. augusta 2015 bolo doručené jej doplnenie. V nich namietala porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2

Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v záhlaví tohto rozhodnutia uvedenými rozhodnutiami všeobecných súdov.

2. Sťažovateľka v texte sťažnosti bez akéhokoľvek odôvodnenia navrhla, «aby o nej v celom rozsahu ďalej konal podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde s tým, že o sťažnosti rozhodne takto:

1. Právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v spojení s právom sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako i právo sťažovateľa garantované čl. 48 ods. 2 ústavy SR

postupom Najvyššieho súdu SR v rozpore s Čl. 2 odst. 2 ústavy SR resp. Listiny, postupom v rozpore s Čl. 144 ústavy SR a postupom v rozpore s Čl. 152 ods. 4 ústavy SR porušil sťažovateľove základné a ústavne práva na spravodlivé prejednanie veci garantované Čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s Čl. 36 ods. 1 Listiny a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru ako i právo na kontradiktórnosť konania garantované v Čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s Čl. 38 ods. 2 Listiny a to konaním a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 10. 2014 sp. zn. 4ECdo/264/2013

a postupom v rozpore s Čl. 2 ods. 2 ústavy SR resp. Listiny, postupom v rozpore s Čl. 144 ústavy SR a postupom v rozpore s Čl. 152 ods. 4 ústavy porušil sťažovateľove základné a ústavne práva na spravodlivé prejednanie veci garantované Čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s Čl. 36 ods. 1 Listiny a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru ako i právo na kontradiktórnosť konania garantované v Čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s Čl. 38 ods. 2 Listiny a to konaním a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. 4. 2013 sp. zn. 43CoE/57/2013

a postupom v rozpore s Čl. 2 ods. 2 ústavy SR resp. Listiny, postupom v rozpore s Čl. 144 ústavy SR a postupom v rozpore s Čl. 152 ods. 4 ústavy SR porušil sťažovateľove základné a ústavne práva na spravodlivé prejednanie veci garantované Čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s Čl. 36 ods. 1 Listiny a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru ako i právo na rovnosť účastníkov v konaní dané Čl. 47 ods. 3 ústavy v spojení s Čl. 37 ods. 3 Listiny a právo na kontradiktórnosť konania garantované v Čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s Čl. 38 ods. 2

Listiny a to konaním a rozhodnutím Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 6. 7. 2011 pod sp. zn. 2Er/460/2011 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 10. 2014 sp. zn. 4ECdo/264/2013 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. 4. 2013 sp. zn. 43CoE/57/2013 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 6. 7. 2011 pod sp. zn. 2Er/460/2011 sa rušia a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 eur, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet JUDr. Gabriela Gulbiša, advokáta, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Najvyšší súd Slovenskej republiky platbu vykoná na číslo účtu, ktorý advokát JUDr. Gabriel Gulbiš oznámi dodatočne.“.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhovaného dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie... právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody... Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

6. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy a § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

7. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu (advokáta), ktorý koncipoval aj samotné sťažnosti podané ústavnému súdu, nepostupovala v súlade s § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde a predložila sťažnosť ústavnému súdu na rozhodnutie bez náležitého odôvodnenia podanej sťažnosti vo vzťahu k jednotlivým v petite označeným rozhodnutiam všeobecných súdov a namietaným porušeniam základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľka musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa

domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

8. Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je teda vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľky spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jej základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.). Vznesenie takýchto námietok podanie sťažovateľky neobsahuje, pričom samotný subjektívny názor sťažovateľky o porušení jej práv nie je dostatočným dôvodom pre záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

9. Ústavný súd v súhrne konštatuje, že sťažnosť, ktorá bola doručená ústavnému súdu, neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, teda nespĺňa podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že nemohol prihliadať na podanie z 28. júla 2015 doručené ústavnému súdu 3. augusta 2015 označené ako doplnenie odôvodnenia, podpísané „za sťažovateľa [REDACTED]“, pretože v konaní nebolo predložené splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom pre [REDACTED] ani odvolanie už doručeného splnomocnenia pre JUDr. Gabriela Gulbiša, ktorý je jediným kvalifikovaným právnym zástupcom sťažovateľky v tomto konaní.

10. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že túto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení

sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta). Napokon ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľkou podané sťažnosti už boli v predošlom období odmietnuté pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí (I. ÚS 19/2015, I. ÚS 310/2015 I. ÚS 311/2015, II. ÚS 428/2015).

11. Pretože predmetná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a síce relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec sťažnosti obsahovo korešpondujúce s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky jej sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku nezaoberal sa už ústavný súd ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľkou v petite sťažnosti (zrušenie označených rozhodnutí všeobecných súdov a návrh na priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2016